
Diari Oficial

---

del

Consell General

Núm. 5/1997 - 18 pàgines

Sessió Ordinària del dia 5 de juny de 1997

El dia 5 de juny 1997, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall el M. I. Consell General, en Sessió Ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 6/1997 i que és el següent:

1- Debat de totalitat del Projecte de llei del pressupost general per al 1997, d'acord amb l'article 111.1 del Reglament del Consell General.

2- Examen i aprovació, si escau, de la Proposta de cessió i permuta de terrenys amb la societat "La Verda Suïssa, SA", per l'ocupació de terrenys de la seva propietat afectats per l'eixampla de la carretera general núm. 2 a la zona del Lloset d'Encamp, parròquia d'Encamp.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Francesc Areny Casal i Miquel Àlvarez Marfany, síndic general i subsíndic general, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M.I. Sr. Miquel Alís Font
M.I. Sr. Miquel Àlvarez Marfany
M.I. Sr. Guillem Areny Argelich
M.I. Sr. Francesc Areny Casal
M.I. Sr. Josep Areny Fité
M.I. Sr. Modest Baró Moles
M.I. Sr. Ladislau Baró Solà
M.I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany
M.I. Sr. Francesc Bonet Casas
M.I. Sr. Miquel Casal Casal
M.I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela

M.I. Sr. Josep Dallerès Codina
M.I. Sr. Simó Duró Coma
M.I. Sra. Maria Rosa Ferrer Obiols
M.I. Sr. Agustí Marfany Puyoles
M.I. Sr. Jaume Martí Mandicó
M.I. Sr. Antoni Martí Petit
M.I. Sr. Vicenç Mateu Zamora
M.I. Sr. Francesc Mora Sagués
M.I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons
M.I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó
M.I. Sr. Enric Tarrado Vives
M.I. Sr. Jordi Torres Alís
M.I. Sr. Joan Verdú Marquilló
M.I. Sr. Vicenç Alay Ferrer

El M. I. Síndic General ha excusat l'absència dels M. I. Srs. Pere Cervós Cardona, Marc Pintat Forné i Jordi Serra Malleu.

També hi és present el M. I. Sr. Marc Forné Molné, cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Albert Pintat Santolària, ministre de Relacions Exteriors; Susagna Arasanç Serra, ministra de Finances; Enric Casadevall Medrano, ministre d'Economia; Josep Garrallà Rossell, ministre d'Ordenament Territorial; Lluís Montanya Tarrés, ministre d'Interior; Josep M. Goicoechea Utrillo, ministre de Salut i Benestar; Carme Sala Sansa, ministra d'Educació, Joventut i Esports; Pere Canturri Montanya, ministre de Cultura, i Enric Pujal Areny, ministre de Medi Ambient i Turisme.

Assisteix també a la sessió el Sr. Carles Santacreu Coma, secretari general del Consell General.

(El Sr. Enric Tarrado Vives, secretari de la Sindicatura, procedeix a llegir l'ordre del dia)

(Són les 16.10h)

El M. I. Sr. Síndic General:

Doncs passem al primer punt de l'ordre del dia.

1- Debat de totalitat del Projecte de llei del pressupost general per al 1997, d'acord amb l'article 111.1 del Reglament del Consell General.

Aquest projecte ha estat publicat per edicte de data 5 de maig de 1997 al Butlletí del Consell General núm. 5/1997, i s'han presentat dues esmenes a la totalitat per part dels Grups de l'Agrupament Nacional Democràtic i el Grup Mixt, publicades per edicte de data 30 de maig de 1997 al Butlletí del Consell General núm. 6/1997.

Abans d'iniciar el debat de totalitat proposo que si els dos grups que han presentat les esmenes hi estan d'acord, al final, procedir a la votació conjunta d'aquestes. Sí?

Bé, doncs, s'inicia el debat amb la intervenció dels Grups Parlamentaris; començarem per l'Agrupament Nacional Democràtic: passo la paraula al Sr. Ladislau Baró.

El M. I. Sr. Ladislau Baró:

Gràcies, Sr. Síndic.

L'Agrupament Nacional Democràtic considera que les propostes pressupostàries que se'ns plantegen per a l'any 97 contribuiran amb escassa força al necessari rellançament econòmic del nostre país. És per això que hem presentat una esmena a la totalitat al Projecte de pressupost per a 1997. El procés de consolidació institucional, posterior a l'aprovació de la Constitució, es troba avui en fase molt avançada i, en aquest sentit, considerem ara que el gran repte que el nostre país té plantejat ve definit per la necessària modernització de les nostres estructures productives. Cal impulsar l'economia i afavorir la cohesió social.

El Govern ha pogut elaborar, des del confort que proporciona una majoria absoluta, el Projecte de pressupost. Per tant, les seves propostes no queden avui emmarcades en un escenari d'inestabilitat política, ni condicionades per processos de negociació derivats de les feines de Govern exercides des de posicions minoritàries. Ben al contrari, ens trobem amb un Govern instal·lat amb una confortable majoria absoluta. En aquest sentit, no hi ha, per tant, arguments externs que permetin posar

entre cometes algunes de les xifres que se'ns ofereixen. No hi ha excuses vinculades a la situació política.

A partir d'aquest context, d'aquesta situació, el Govern del Sr. Forné ens torna a presentar un pressupost que aporta ben poques solucions al nostre, ja crònic, problema de les finances públiques. Un pressupost que es pot definir, una vegada més com de transició, quan tots els condicionants que justifiquen aquesta mena de pressupostos han, ja, desaparegut.

Es torna a crear deute, uns 1.500 milions de pessetes més, que caldrà afegir a la important xifra d'endeutament que ja tenim; es manté una estructura d'ingressos poc diversificada, basada sobretot en les taxes sobre mercaderies, i es persisteix en la consagració d'una baixa capacitat inversora del Govern.

Quan discutíem en el Consell General el pressupost del 96, des de l'Agrupament Nacional Democràtic es va comentar que l'equilibri pressupostari que es reflectia en les xifres de l'anterior exercici era conjuntural, de circumstàncies, i es va lamentar el fet que el Govern no encarés de forma decidida els problemes de les finances públiques. A més, cal esmentar que el fet que el Govern aprofités, en el seu moment, algunes de les iniciatives legislatives de l'Agrupament Nacional Democràtic, sobretot en allò referent al desenvolupament de l'ordenació del sistema financer, li va permetre trobar -al Govern- l'any 96, alguns elements puntuals de solució per equilibrar el pressupost. Cal dir també que aquell era un pressupost molt ben maquillat, aspecte segurament atribuïble al fet que llavors es preveia en l'horitzó immediat una convocatòria electoral i, en aquest sentit, el provisional equilibri pressupostari que s'hi reflectia va ser presentat davant l'opinió pública, des de instàncies lliberals, com un gran èxit en matèria de política econòmica.

L'Agrupament Nacional Democràtic ja va tractar llavors de situar el debat en els seus justos termes i el temps ha col·locat ben aviat les coses al seu lloc. De fet, el pressupost del 96 s'aproximava a l'equilibri, com vam dir llavors, per raons molt concretes. En primer lloc, perquè la inversió es movia en paràmetres molt baixos. En segon lloc, perquè la legislació sobre el desenvolupament del sistema financer havia permès reduir les despeses financeres. I en tercer lloc, perquè s'havien fet previsions molt optimistes sobre algunes de les noves fonts d'ingressos -com per exemple les derivades del desenvolupament de la Llei de marques- que han estat corregides a la baixa en l'actual pressupost.

No hi havia llavors, ni hi continua havent avui, gaires elements que permetin pensar en una millora de la política pressupostària. Es mantenen els defectes de l'anterior pressupost i desapareixen algunes de les provisionals virtuts que presentava.

A més, s'ha de recordar que en el període de temps situat entre la discussió parlamentària d'aquests dos textos pressupostaris, s'ha aprovat la Llei de bases de l'ordenament tributari, que permet desenvolupar una nova estructura dels ingressos públics, tot dibuixant un marc legal que dona un ampli marge de maniobra al Govern en aquest àmbit de la política econòmica. Marge de maniobra que de moment no ha estat aprofitat. Estem d'acord amb el text de la Memòria del Projecte de pressupost pel 97 quan afirma que cal afavorir una transició gradual i estructurada del nostre sistema tributari. Lamentablement, l'actual Projecte, a part de la breu i voluntarista declaració d'intencions esmentada, no va acompanyat de cap novetat en aquest sentit.

Potser això és degut a imperatius de calendari, justificables fins a cert punt, o potser està motivat per la voluntat de persistir en la política, tan estimada pels governs lliberals, del "qui dia passa, any empeny", a menys que el que es pretengui sigui que les decisions complexes en matèria de política econòmica i social les prengui Brussel·les, tal com deixaven entreveure les declaracions públiques d'un dels nostres ambaixadors.

Es parla, també, d'altra banda, dins la Memòria del pressupost de l'elaboració de fonts alternatives d'ingressos. Demanem que se'ns expliqui quines són i quin impacte recaptador se'ls preveu. Cal també explicar com es vol fer l'esmentada transformació del sistema tributari, quines noves figures es pensa implementar, quin pla d'etapes es pensa seguir i quin tipus de diàleg es pensa obrir amb els Comuns. Aquests i altres interrogants planen amb insistència sobre l'actual debat pressupostari. Des de l'Agrupament Nacional Democràtic el que demanem és que el Govern exerceixi la iniciativa que li pertoca per tractar de desvelar aquests interrogants durant el primer any, com a mínim, de legislatura.

El mateix raonament val per a l'anàlisi de la política d'inversions. Cal elaborar un pla d'infraestructures realista, programat també per etapes i amb mecanismes de finançament que n'assegurin la seva viabilitat i que siguin explicats i explicitats en el si del Consell General. En aquest sentit, penso que cal posar en connexió el discurs dels enginyers amb el dels economistes, és a dir, quines realitzacions s'han de fer, en quin moment s'han de fer i com i quan s'hauran de pagar.

I cal, sobretot, en l'àmbit d'inversions, reconèixer que determinats models de creixement del nostre país queden molt condicionats, dràsticament condicionats, per l'important dèficit d'infraestructures que patim, dèficit al qual, difícilment podrem fer front amb els actuals nivells d'inversió. Amb aquest sentit cal fer, doncs, un important esforç per millorar la política d'ingressos i cal fer un important esforç per tenir una política d'inversions més definides. L'un sense l'altre no es poden entendre i no ens podem continuar movent amb pressupostos de transició, com han fet els últims anys.

Voldríem esmentar, també, el significatiu augment que experimenten els costos de funcionament. Hem de constatar, una vegada més, i ja ho fèiem en l'anterior debat pressupostari... De fet hem reprès voluntàriament algunes de les línies argumentals de l'anterior debat pressupostari, vist que els defectes estructurals que presenta el text pressupostari són els mateixos, i és per això que nosaltres ens hem vist obligats a reprendre algunes de les nostres línies d'arguments, algunes de les nostres línies de justificació. Dèiem que hem de constatar una vegada més, que les proclames formulades abans pel Sr. Forné, han col·lidit, una vegada més, amb la realitat. El que abans es presentava com un heroic combat contra "el creixement descontrolat de l'Estat"

-l'expressió és del Sr. Forné- queda avui reformulat quan es parla de funcionament dins una lacònica constatació sobre, o de, l'alt grau de rigidesa de les despeses de funcionament. Abans calia reduir el descontrolat creixement de l'Estat; ara es diu que les despeses de funcionament, senyors, són molt rígides. Esperem que la tant sovint anunciada reestructuració de l'Administració general no quedi un cop més ajornada per a millor ocasió, tot desitjant que les flamants atribucions del nou ministre de la Presidència, que avui no ens acompanya, no està entre nosaltres, li permetin treballar en la modernització de l'Administració pública, fent-la més àgil i més eficaç. Ens felicitem, a la vegada, del fet que el programa més genuïnament lliberal hagi estat parcialment abandonat i no s'hagin produït les privatitzacions de les parapúbliques, ja que, es pot comprovar que la positiva distribució de resultats que presenten aquestes entitats poden incrementar el nivell dels ingressos de l'Estat. No estaria de més, però, valorar en aquest apartat la possibilitat d'oferir determinats serveis, com per exemple, les trucades telefòniques a preus més baixos, perquè, els resultats de l'STA semblen permetre-ho, tot tractant de considerar la problemàtica dels ingressos des d'un punt de vista més global.

Volem, també, remarcar que el Govern del Sr. Forné persisteix en la voluntat d'introduir, des del text del Projecte articular de Llei del pressupost, modificacions directes de les previsions establertes, amb vocació de permanència i d'estabilitat, en la Llei de finances públiques que, com és sabut, constitueix el marc legal que determina les regles del joc a les quals s'ha de sotmetre el Govern en l'execució de la política pressupostària.

Alhora, a la vegada, del redactat del Projecte de pressupost se'n dedueix l'atorgament d'un important marge de decisió, al nostre entendre excessiu, a favor del Govern a l'hora d'executar el pressupost, fet que pot suposar el risc d'una alteració notable de les previsions establertes, plantejant-se el problema de la salvaguarda de la funció que la Constitució atribueix al Parlament en tant que institució que aprova el pressupost.

En altres paraules, amb l'estructura introduïda en el Projecte de llei del pressupost del 1996 i mantinguda en el del 1997, la Sra. ministra de Finances és, sens dubte, una persona perseverant; es pretén no únicament millorar els criteris d'eficàcia en la programació i execució del pressupost, objectiu, aquest, força lloable, sinó també, i això ens preocupa, limitar la capacitat del Parlament a l'hora d'aprovar i controlar l'exercici pressupostari.

Aquesta apreciació final, s'afegeix a les ja formulades, als elements de discrepància que l'Agrupament Nacional Democràtic manté en relació amb el Projecte de pressupost presentat pel Govern i que han estat expressades, aquestes discrepàncies, anteriorment.

La conclusió per nosaltres -ja l'hem dit abans- és que cal redefinir de forma molt clara i de forma valenta i explicitada... -no es tracta de parlar d'intuïcions, de mig amagar les coses- cal redefinir tant la política d'ingressos com la d'inversions.

Senyors del Govern i senyors de la majoria, rectifiquin i no deixin que els defectes de l'actual pressupost, que són els mateixos que els del 96, s'encomanin als futurs pressupostos. En el futur facin el que no han sabut fer avui: propiciar que el pressupost sigui un instrument per col·laborar decididament en la modernització econòmica del país, i no caguin en la fàcil opció de convertir-lo en un circumstancial document numèric per aprovar en tràmit parlamentari.

Moltes gràcies, Sr. Síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Bé, doncs, a continuació intervindrà el Grup Mixt, i pel Grup Mixt parlaran els Srs. Vicenç Mateu i

Jaume Bartumeu. En primer lloc passo la paraula al Sr. Vicenç Mateu

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies, Sr. Síndic.

Iniciativa Democràtica Nacional, IDN, ha presentat, des del Grup Mixt, esmena a la totalitat al Projecte de llei de pressupost per al 1997.

Passo, a continuació, a exposar les raons que justifiquen el nostre rebuig al seu Projecte de pressupost, i que ens porta a votar-lo en contra i provaré de convèncer-los, també a vostès, Consellers de la majoria, Consellers de la Unió Lliberal i de la Unió pel Poble d'Ordino, de per què, vostès, haurien, també, de votar en contra del Projecte de llei de pressupost per al 1997.

En primer lloc, els exposaré per què, segons el nostre criteri, aquest no és el pressupost que convé ara per a Andorra.

I els justificaré el nostre vot pel fet que aquest no és el pressupost que nosaltres, IDN, hauríem fet, en la mesura en què, com és ben sabut, el pressupost és una de les principals, si no la primera de les lleis polítiques, en determinar, més enllà de les proclames, de les bones paraules i de les promeses electorals, on es pensen gastar els recursos de l'Estat, que per definició són sempre escassos.

M'atreviré fins i tot a suggerir-los que aquest pressupost que avui debatem tampoc no hauria de ser el seu, de pressupost, en la mesura en què no és el pressupost que, al meu entendre, tradueix els compromisos públics que vostès van contraure amb els electors, perquè m'imagino que això, i no altra cosa, devia ser el seu programa electoral.

Votarem no al pressupost que vostès presenten perquè aquest no és un bon pressupost, no és el pressupost que convé avui a Andorra. Quan les recents dades del Butlletí de Conjuntura ens parlen d'un alentiment cert del creixement econòmic, en la construcció, en l'ocupació hotelera, en el comerç, en la baixa del consum privat, en definitiva, en un context en el qual caldria, ben segur, una actuació decidida del sector públic que suposés una injecció econòmica, i per tant una reactivació de sectors que avui ja no en tenen prou amb la política del no fer res per a ells, de la política que s'ha esmentat aquí, del "qui dia passa, any empeny" de la política lliberal del "laissez faire, laissez passer", que acaba afavorint els grassos i perjudicant els més petits.

Votarem no al pressupost perquè aquest és un pressupost desequilibrat de prop de 1.500 milions, que s'afegiran, evidentment, al deute important ja existent.

Perquè aquest és un pressupost en el qual no es contenen les despeses de funcionament, que al contrari, experimenten un augment significatiu.

Votarem no, perquè aquest és un pressupost en què no es veu per enlloc la racionalització de les despeses d'inversió, que es continuen destinant a les partides habituals de cada any.

Votarem no, perquè no existeix cap mena de planificació general en matèria d'inversions que estableixi prioritats, sinó que el pressupost que avui ens presenten sembla més aviat el resultat d'una pura agregació de partides.

Votarem no, perquè és un pressupost amb uns ingressos previstos poc realistes i que entenem sobrevalorats. Dos exemples, d'una banda els 500 milions que pensen obtenir amb el Registre de Marques, i que, al nostre entendre, podrien quedar-se en la meitat; un segon exemple, els 250 milions que creuen que s'obtindran per residències passives i que, possiblement, es quedaran també, a l'entorn d'un centenar de milions.

Partides, ambdues, que en el pressupost que ens presenten estan incloses en taxes i altres ingressos, que van representar 1.812 milions l'any 1996 i que ara pressuposten per 2.800 milions.

Un altre exemple, pel que fa als impostos indirectes: vostès preveuen 2.000 milions més d'ingressos que l'any passat -em refereixo al pressupost realment executat- quan segons el Butlletí de Conjuntura els ingressos per aquests conceptes no divergeixen massa dels obtinguts en el mateix període de l'any anterior.

Votarem no al Projecte de Llei de pressupost, perquè és un pressupost que preveu una minsa inversió: si es descompten les transferències als Comuns, que en bona mesura ja no es gasten en inversió, tal com marca la Llei de transferències, fet que vostès semblen tolerar, la inversió pressupostada és de 7.400 milions, aproximadament, és a dir, la meitat de les despeses de funcionament previstes; si es manté el mateix percentatge, i serà difícil vist el mes en què es trobem, el mateix percentatge d'execució, és a dir, d'inversió realment efectuada al 75%, per sota de la inversió pressupostada, podríem trobar-nos amb una inversió real a l'entorn de 5.500 milions. Import que a més, queda artificialment inflat per la compra de l'hospital, operació que des d'IDN valorem positivament, però que no pot comptar-se com una inversió real, en tenir com a contrapartida la venda d'aquest actiu per un altre component del sector públic, en aquest cas, la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

Votarem no, perquè considerem el nivell d'inversió àmpliament insuficient tenint en compte les actuals

necessitats del país i la necessària reactivació econòmica que aquest requereix. A títol d'exemple, recordaré que vostès redueixen les despeses en medi ambient de 300 milions quan és evident que caldria fer un esforç inversor pel que fa al forn incinerador, les depuradores, i també redueixen la inversió en infraestructures escolars, també de 300 milions, amb els evidents problemes que hi ha d'espais escolars.

Pel que fa a les despeses, vostès pressuposten un 11% més de despeses de personal, un 19% més de despeses corrents; augments, en ambdós casos, molt superiors a l'augment dels preus i a l'augment també dels ingressos pressupostats.

Creiem -i ha estat mencionat aquí, ara mateix- que hi ha aquí un important problema de gestió de l'Administració pública, on malgrat les seves declaracions i les seves promeses electorals i la seva aclaparadora majoria, de moment, el que veiem és una política gairebé de total continuïtat.

Un dels eslògans que vostès utilitzaren en la campanya per demanar el vot era "Perquè Andorra no es pari". Amb el pressupost que vostès presenten, crec que contràriament al que prometien, estan efectivament ajudant que Andorra es pari; la despesa, en canvi, es dispara.

Finalment, i per reblar el clau, a l'articulat de la Llei del pressupost, vostès permeten el principi dels "vasos comunicants", permeten que unes partides destinades a una finalitat concreta puguin ser perfectament esmerçades en projectes totalment diferents. Al nostre entendre aquest punt desvirtua totalment el control pressupostari i devalua la mateixa Llei del pressupost.

Per totes aquestes raons, votarem no a l'aprovació de la Llei de pressupost que avui ens presenten. Un pressupost continuista, mancat de previsió i planificació, que no respon a les necessitats que té avui Andorra; que no respon a les necessitats que tenen els productors d'activitat econòmica, comerç, turisme, construcció; que no respon a les necessitats dels ciutadans que tenen dret a una millor qualitat de vida, millors escoles, un sistema social que asseguri la igualtat d'oportunitats, un medi ambient preservat.

Votarem no al Projecte de Llei de pressupost, i crec que, vostès, Consellers de la majoria, penso que, modestament, també haurien de votar no a aquest pressupost, si de veritat volen que amb els seus eslògans de compromís per l'Andorra del segle XXI, si de veritat volen que Andorra no es pari.

Perquè amb aquest, de pressupost, Sr. Forné, em sembla que Andorra es para o es va parant, o potser no, potser no para però va avançant a pas de tortuga.

Haurien de votar no, senyors lliberals perquè aquest, que avui discutim, no hauria de ser, si llegeixo bé el seu programa electoral, el pressupost de la Unió Lliberal.

Aquest pressupost, em sembla, és, no el seu sinó el pressupost que d'acord amb els projectes en curs han efectuat els responsables, no polítics, de cadascun dels departaments de l'Administració, als quals en successives reunions, vostès, segurament, els han demanat, amb sentit o no, de reduir les diferents partides en un 10 o en un 15%.

Senyors de la Unió Lliberal, aquest no és un pressupost que reflecteixi... no és un pressupost que tradueixi les seves propostes electorals, les seves promeses polítiques. I a tall d'exemple, perquè no es digui que fem volar coloms, em permetré de fer algunes cites del seu programa electoral, d'aquell que es presentava com el compromís per l'Andorra del segle XXI.

Vostès deien, en la pàgina 11, que l'Estat ha de tenir un paper clau com a impulsor i catalitzador de l'activitat econòmica. Com s'ha dit abans, no hi ha ara cap excusa, si el que vostès entenen per paper clau de l'Estat és aquesta impulsió i catalització que estan fent de l'activitat econòmica, doncs, segurament, no compartim la mateixa idea respecte a l'Estat.

Ens parlen també, en la pàgina 11 de l'equilibri entre ingressos i despeses, parlen d'un context de contenció de les despeses de funcionament i de racionalització de les despeses d'inversió. Ja m'he referit amb anterioritat a aquest punt, i enlloc he vist ni la contenció en les despeses de funcionament ni la racionalització en les despeses d'inversió.

Parlen, en la pàgina 13 d'un pla d'inversió general per a tot el país que defineixi prioritats. Tampoc hem vist aquest pla d'inversió general ni aquestes prioritats definides.

Parlen, en la pàgina 17 de potenciar les relacions de col·laboració amb la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis. Semblaria que els van prometre 84 milions i ara els en donen 50. No sé si aquesta és la potenciació de les relacions que vostès esmentaven en el seu programa.

En la pàgina 9, vostès parlen que cal consolidar la borsa de treball. Els que vam fer la campanya en primera línia recordem que aquest va ser un tema on el medallisme de tots grups va ser prou important. Vostès van sortir, doncs, defensant i consolidant la borsa de treball. Van destinar el 1996, voldria recordar-ho aquí, 6 milions per posar en funcionament la borsa de treball, això va donar per contractar un tècnic de Terrassa que va concloure que calia fer estudis. En el pressupost del 1997, vostès pressuposten per a aquest fi, per consolidar la

borsa de treball, 3,9 milions. Amb 3,9 milions em pregunto on aniran ara a buscar el tècnic i quines seran les seves conclusions.

Per tot això, senyors Consellers de la Unió Lliberal, els demano que reconsiderin el seu vot i els demano que, fidels al seu compromís electoral, no votin el pressupost que tenen ara al davant i que els ha presentat el seu Govern. Altrament, semblaria que les seves promeses electorals podrien quedar en paper mullat.

Finalment, i ja per acabar, voldria recordar que ara ja fa uns mesos, en aquesta Cambra, entre flors i poesia, assistíem al naixement de la primavera lliberal. L'esperança temperada d'un inici, a poc a poc, sembla substituir-se per una grisor ja coneguda que recorda altres èpoques. De tant en tant, alguna tronada, ben forta en alguns països de l'entorn, aquí de moment xafogor i pluja.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

També pel Grup Mixt, passo la paraula, a continuació, al Sr. Jaume Bartumeu.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, Gràcies, Sr. Síndic.

Els Consellers de Nova Democràcia no donem suport, tampoc, al pressupost del Govern. L'esmena a la totalitat és la lògica conseqüència de la nostra posició en aquesta Cambra. Som a l'oposició i no hi som per voluntat de confrontació sistemàtica, sinó perquè el nostre projecte polític és clarament contraposat a la manera de fer lliberal. I el pressupost és l'expressió concreta i xifrada de la política que, globalment, vol fer la majoria durant l'any en curs.

La nostra disconformitat s'adreça, doncs, a la política global que el pressupost tradueix. Una política conservadora, sense objectius clars ni voluntat de reactivació econòmica del país. Andorra necessita un gran programa d'obra pública i d'inversió en infraestructures. Però, aquest pressupost no solament no proposa inversió suficient, sinó que redueix a la mínima expressió les inversions públiques d'interès general.

El pressupost 97 és, així fill de la reducció inversora que ja figurava al pressupost 96. L'any passat, malgrat que el pressupost presentava 9.101 milions d'inversió, només s'executà una inversió per 5.010 milions de pessetes; és a dir, un 55% del pressupostat inicialment. I aquest any, dins la ja escassa inversió projectada, no sabem quanta se'n executarà realment.

Un examen dels documents pressupostaris permet adonar-se que ens trobem davant un pressupost poc madurat i mal engiponat. Uns quants exemples seran il·lustratius:

Edificis escolars. En el programa 4212, llibre 3, pàgina 97, els objectius indicadors parlen de l'Escola d'Encamp quan la fitxa és de la Massana. Es dona, a més, la incoherència de pretendre tenir acabada l'escola a principis de 1999, quan només és pressuposta la despesa del projecte i, a més, encara no es disposa del terreny.

En la pàgina 103 -Escola de la Margineda- no es destina res a l'execució de les obres quan es preveu iniciar-les enguany i es pretén acabar el centre escolar l'any 1999.

Poliesportiu Parc de la Mola. A la pàgina 199 del llibre 3, la descripció no s'adiu amb el pressupostat que és zero pessetes.

Refugis de muntanya, programa 4412. Es parla de condicionar refugis al llibre 4, pàgina 12, quan el pressupost és també zero, tot i que es pretén construir una nova planta al Refugi de l'Illa.

Túnel d'Envalira, llibre 5, pàgina 68. L'assignació és de 25 milions de pessetes per a projectes. No hi ha cap plurianyal.

On ha passat l'acord del Consell General? Potser el Cap de Govern ha oblidat les seves declaracions als mitjans de comunicació, efectuades durant la campanya electoral, que faria el túnel d'Envalira i que no dormiria tranquil si no el feia només de pensar que hi hagués un incendi al Pas de la Casa?

La línia general és que hi ha moltes partides on l'assignació esdevé zero pessetes quan l'any 1996 hi havia assignació, tot i que, al capdavant, no es va fer gran cosa. Donarem com a exemple el llibre 5, pàgines 28, 40 i 48 de projectes zero.

Comptat i revisat, el pressupost es limita a acabar obres d'infraestructura en curs però no hi ha cap inversió nova important en infraestructura.

On sí que el Govern lliberal vol invertir és a remodelar despatxos i oficines ministerials: 117 milions de pessetes per reformar seus de ministeris en el programa 1212 (llibre 2, pàgina 43).

Ja és prou curiós que el Govern, que tant llueix de retallar les despeses supèrflues es gastí -es malgastants milions a reformar despatxos que són nous. Malgrat els discursos, amb els liberals al Govern les despeses de funcionament han crescut exageradament. Prometien contenció i el que han promogut és expansió. Més de la meitat de les noves contractacions de personal no obeeixen a una lògica, o a una planificació de serveis, com seria les incorporacions en l'estructura en creixement de

l'Escola Andorrana, o l'augment del cos de policia i el de bombers.

La meitat de les noves contractacions de l'any passat 96, com ara les noranta-sis d'aquest any 97, obeeixen a la substitució de la Borsa de Treball, de què parlava ara el company d'IDN, que encara no desesperem veure algun dia realitzada, per una altra borsa, la borsa del tornajornal, pròpia d'exercicis pressupostaris pre i postelectorals.

En el debat d'investidura ja vam dir que trobàvem contradictori que parléssiu de "seguir unes línies de col·laboració" amb la Cambra de Comerç, quan durant en el vostre mandat anterior aquella col·laboració havia brillat per la seva absència. El pressupost també permet constatar que es vol malmenar la independència de la Cambra de Comerç. S'ha dit aquí i no m'hi allargaré més, però efectivament, d'una promesa de 84 milions de pessetes de pressupost, s'ha reduït l'assignació en 55 milions. Quan el que cal, amb urgència, és precisament dinamitzar el comerç andorrà, el vostre Govern vol retallar i controlar la iniciativa de la societat civil.

Però el que no retalla el pressupost és l'IMI, l'impost de mercaderies indirectes, en diverses mercaderies que han perdut competitivitat. Una proposta de Nova Democràcia que us vàreu apropiari durant la campanya i que també heu oblidat.

Mentrestant l'ambaixadora davant la Unió Europea va semblant confusió i pessimisme en el món del comerç, propagant notícies preocupants sense que el Ministeri d'Exteriors, ocupat a nomenar altres ambaixadors, consideri necessari desmentir-les.

Finalment, aquest pressupost té ben poca despesa social. Tampoc ens ha de sobtar que el lliberalisme conservador no tingui com a prioritat desenvolupar una política d'intervenció en l'àmbit social perquè Andorra sigui un país vàlid per a tothom. En aquest àmbit, sí que cada dia esdevé més clar que hi ha dues Andorres.

I els ingressos?

Ho han dit des de l'AND, ho han dit des de IDN, continueu girant-vos d'esquena a la realitat. Els ingressos són insuficients i els que vàreu presentar en el pressupost del 96 han portat una recaptació molt inferior a l'esperada. El Registre de Marques ha estat un fracàs pel que fa a les expectatives que s'havia volgut fer néixer des del Govern. I, superada la fase de registre inicial, els ingressos seran encara més reduïts.

Fins quan pensa el Govern lliberal poder seguir autoenganyant-se i enganyant el país en relació amb la indispensable adopció d'una Llei d'imposició general indirecta? Que potser es pot creure algú que

el proper mes de setembre, les entitats bancàries acceptaran, resignadament, la reconducció dels dipòsits obligatoris que han permès fins ara dissimular l'endeutament públic?

La generalitat de la càrrega tributària és, també, un mandat constitucional. Però sense una generalització d'una imposició indirecta no hi podrà haver diversificació econòmica, ni accés de les empreses andorranes al mercat europeu, ni es podrà encarar seriosament la modificació de la legislació mercantil i financera.

Sense l'establiment d'un conveni de doble imposició amb Espanya, França i, fins i tot, la resta de països de la Unió Europea, no es podran tampoc captar noves inversions que el país necessita, ni es donarà feina als joves professionals andorranos, ni dins ni fora d'Andorra.

Com ja s'havia fet l'any passat, sota el mantell de millores tècniques apareixen, en el Projecte de llei, una sèrie d'articles -el 7.3, el 16 i el 21- destinats a buidar de contingut la competència legislativa i el control de l'executiu que, constitucionalment, pertany al Consell General.

El Projecte de llei segueix en la línia presidencialista, contrària a l'esperit i la lletra de la Constitució, de voler convertir aquest Consell General en una assemblea d'escolans d'amén.

El vostre pressupost vol insinuar una contenció de la despesa a costa de les inversions públiques i sense fer cap intent seriós de reconduir les despeses de funcionament.

En conseqüència, no el podem votar.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Lliberal passo la paraula al Sr. Antoni Martí.

El M. I. Sr. Antoni Martí:

Sí, moltes gràcies, Sr. Síndic.

Vista la petició que s'ha fet des d'IDN de reflexionar sobre el nostre vot en aquest pressupost, doncs, gairebé ens ha convençut, perquè sí que li direm que votarem no, en aquest cas, votarem no a les esmenes a la totalitat que vosaltres heu presentat. I a més, ho farem una mica en coherència amb alguna citació que va fer en el seu moment el Sr. Vicenç Mateu, i que també lliga una mica amb les paraules que ha tingut el Sr. Ladislau Baró, quan ha dit que tenim una ministra perseverant, i em sembla que no fa pas tant temps va reconèixer davant els mitjans de comunicació, Sr. Vicenç Mateu, que era alguna cosa

més que perseverant; em sembla que vaig entendre que, fins i tot, era eficaç. Però, en fi, així ho penso, perquè així votarem un pressupost que està gestionat des d'aquest Ministeri en la seva globalitat.

Ens pertoca avui, no obstant, passar a presentar el Projecte de pressupost de l'exercici 1997, i discutir-lo en base a les esmenes a la totalitat presentades pels Grups Parlamentaris a l'oposició.

Dia sí dia no, a través dels mitjans de comunicació, els partits de l'oposició han fet comentaris sobre el tema, amb preguntes i respostes de tota mena. Ara ho farem extensament i d'una manera oficial, on és evident que s'ha de discutir, al si del Consell General.

El pressupost 1997, que debatem avui, contempla els eixos bàsics del Grup Parlamentari Liberal...

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Martí, sis us plau, apropieu-vos al micròfon.

El M. I. Sr. Antoni Martí:

Perdó.

...En clara continuació del pressupost del 1996 i que quedarà completat pels pressupostos que es presentaran els anys venidors.

Un pressupost que conté, a més a més de mesures i accions de caire social i econòmic, unes línies pressupostàries molt clares i concises que giren al voltant de tres objectius: la contenció i racionalització de la despesa pública, com s'ha fet en aquests dos darrers anys, amb la vista posada cap a una Administració pública més eficaç; el principi de transparència en relació amb el destí de la despesa pública; i el més important, potenciar en la mesura que sigui possible els sectors productius de l'economia i l'acció social del país.

O sigui, el Projecte de pressupost per a l'any 1997, on es reflecteixen les idees de la Unió Lliberal, no és fruit de cap improvisació, com es vol fer entendre, tot el contrari, ja que la Unió Lliberal aplica, mitjançant el Projecte de pressupost, el que més que un programa polític és un projecte de país.

Projecte de país, recolzat per una àmplia majoria dels ciutadans tal com es va demostrar amb els resultats obtinguts en les eleccions del passat mes de febrer.

Els anteriors governs van iniciar, sota el nostre punt de vista, una política econòmica del tot errònia, que es va manifestar entre altres coses en un alt grau d'endeutament del país, que vam heretar i que, gràcies a la nostra política econòmica, hem pogut aturar, aconseguint tancar els pressupostos de 1995 i de 1996 amb superàvit pressupostari i reduir

l'endeutament del Govern, tot augmentant la inversió de forma significativa, situació, també, que ha ajudat a crear un clima d'estabilitat política i econòmica que s'ha traduït en una certa reactivació de la situació econòmica del país.

Reactivació que es veu reflectida en les xifres de la importació, les quals indiquen una millora en el transcurs de 1997 de l'economia andorrana, amb un augment en més del 10% de les importacions en tots els productes que estan directament vinculats als sectors productius de l'economia andorrana. Aquesta millora, que s'està començant a notar, és conseqüència, per una banda, de l'important esforç que està realitzant el sector privat i, per altra banda, de l'estabilitat política aconseguida en aquests dos últims anys.

El Projecte de pressupost de 1997 s'orienta cap a l'economia productiva, la defensa dels nostres interessos en el context internacional, les reformes estructurals i la modernització del país, objectius que aconseguirem amb l'execució del pressupost que avui presentem i dels propers pressupostos als quals s'incorporen i s'incorporaran els següents principis:

- el Govern garantirà la situació econòmica i social perquè el sector privat pugui desenvolupar-se.
- el Govern ha d'ésser competitiu. S'ha d'injectar el principi de competitivitat en la prestació dels serveis, o sigui, buscar l'optimització de les despeses.
- S'ha de buscar el benefici econòmic i social en els serveis que es dona en contra del principi de gastar sense sentit.
- S'ha de treballar en equip per part de totes les administracions públiques.
- S'ha d'incrementar el control de la despesa pública, tant internament com en les transferències que s'efectuen a institucions externes.

Tots aquests principis es tradueixen i els incorpora el Projecte de pressupost de l'any 1997.

En el camp econòmic:

L'actuació s'ha orientat, per una banda, cap a mesures destinades a contribuir a la reactivació de l'economia productiva i, per altra banda, cap a mesures de contenció de la despesa i del dèficit públic.

S'han sentit algunes paraules dirigides a la necessitat que té Andorra de millorar les seves fonts de finançament, i són certes. Des de l'any 1995, un dels principals esforços del Govern ha estat la consecució de l'augment dels ingressos de l'Estat, i ho hem aconseguit; dels 21 mil milions de pessetes de l'exercici 1995 hem passat als 27 mil milions de pessetes per enguany, o sigui un augment de 6 mil milions de pessetes en tant sols dos anys, continuant

garantint, això sí, les inversions sense gravar més els ciutadans.

Som conscients, no obstant, de la necessitat d'intervenció de l'Estat en la vida econòmica, a fi d'eliminar i disminuir les desigualtats existents per tal de satisfer les demandes dels ciutadans i oferir als ciutadans serveis que el sector privat no ofereix o els ofereix a un cost molt elevat per a la majoria dels ciutadans, com són: els col·legis per a l'educació dels nostres fills, els metges i els hospitals per garantir la nostra salut, la constant millora de les nostres vies de comunicació, així com la creació del context econòmic i social que garanteixi el comerç i el sector turístic, entre altres coses. Això implica que l'Estat necessita continuar en la mateixa línia política endegada l'any 1995, de contenció de la despesa augmentant les inversions, i sobretot, eixugant l'endeutament tal com hem demostrat aquests dos últims anys.

Tampoc s'han oblidat, en aquest pressupost, les partides destinades a cobrir les demandes ciutadanes per garantir el model de país i el desenvolupament dels sectors turístic, comercial, industrial i agrícola, peces bàsiques del nostre sistema econòmic andorrà. Hem invertit, com hem dit abans, en la millora de la xarxa viària, el manteniment de les instal·lacions actuals com el forn incinerador; hem potenciat la depuració d'aigües, i hem contemplat els estudis per fer realitat la nova Llei d'urbanisme del país, conjuntament amb els estudis de vies alternatives de comunicació. Així doncs, podem veure l'inici de la realització en el pressupost del 1997, entre altres actuacions, moltes altres, del desviament viari del poble d'Encamp, de la realització de noves vies contemplades en el Pla viari d'Andorra la Vella i d'Escaldes-Engordany, molt temps parades, tot això realitzat en consens i el màxim diàleg amb els Comuns.

Molts d'aquests serveis que el pressupost de l'exercici 1997 incorpora es poden desglossar i xifrar en els conceptes més significatius, que a continuació enumeraré:

- Creació d'infraestructures, més de 13.000 milions de pessetes
- Sanitat, més de 1.700 milions de pessetes
- Educació, més de 4.100 milions de pessetes
- Acció social, més de 1.100 milions de pessetes

I aquestes dades, Senyors de l'oposició, són molt superiors a les que es van establir en l'últim pressupost que vostès van gestionar, el pressupost de l'any 1994, en el qual en tenien responsabilitats tant IDN i Nova Democràcia, com l'AND. I en tot cas, això no ho diem des de les files lliberals; ho diuen, i això és una manera de parlar molt cartesiana, ho diuen els

números i les liquidacions de comptes. En tot cas, nosaltres esperem donar-hi compliment, perquè també s'ha dit que nosaltres pressupostem coses que després no realitzem; segurament tindrem la satisfacció, quan fem la liquidació, de veure que segurament tindrem un marge de percentatge d'execució d'inversió molt superior a anys com, per exemple, Sr. Bartumeu, com l'any 1991 on va ratllar el 40%.

Així doncs, no obstant l'esforç de contenció realitzat en la despesa pública en el transcurs d'aquests dos anys, i en el pressupost que avui votem, aquesta oferta de serveis públics comporta un increment any darrere any. Així podem assenyalar l'augment de la despesa pública, dels 8.000 milions de pessetes pressupostats l'any 1987 als 28.000 milions de pessetes pressupostats l'any 1997, un increment de 20.000 milions en 10 anys.

Tot això, conjuntament amb la cada dia més gran projecció internacional del Principat, la necessitat de donar sortides professionals a la nostra joventut andorrana, i el manteniment dels avantatges socials obtinguts, ens fa preguntar: quins pressupostos es necessiten per garantir aquests serveis? I una pregunta clau: Com es finançaran?

Al nostre entendre, les noves fonts de finançament s'han de buscar través de dos fórmules com són:

- L'adequació del sistema tributari que contempla la peculiaritat del nostre país i no sigui una càrrega insuportable per als sectors econòmics

- També ens veurem abocats a anar al mercat creditici, amb emissions de deute públic que ajudin a finançar la despesa pública i l'endeutament generat en anys anteriors.

En la recerca dels objectius conjunts de l'economia andorrana, amb el pressupost de l'any 1997 i els propers que realitzarem, volem potenciar les accions polítiques, econòmiques i socials en els diferents sectors del país, a fi que, en el seu conjunt, ajudin a finançar les necessitats de l'Estat.

També hem de tenir en compte les relacions entre el Govern i els Comuns, sota l'òptica dels principis constitucionals, que les hem de basar en el treball en equip a fi d'optimitzar el global de la despesa pública.

El pressupost que presentem busca una conjunció de l'interès públic i de l'interès privat. L'acció política ha de definir els objectius generals, buscant l'optimització de la utilitat general, sense perdre de vista les restriccions que imposa el sistema econòmic i les "externalitats" a què pot donar lloc la seva acció.

No obstant l'esforç de contenció de la despesa pública que es va mantenint en aquests darrers dos anys, cal recordar que el pressupost de l'exercici

1997, de totes maneres, presenta un dèficit de 1.500 milions de pessetes, i volem explicar el perquè. Existeixen dos causes molt significatives, i molt específiques, independentment, sí Sr. Baró, de la rigidesa de les despeses de funcionament, com són:

- l'augment del tipus d'interès del 2 al 5% de l'emissió del deute públic que té un impacte sobre el pressupost de 654 milions de pessetes

- l'augment de les transferències de capital als Comuns, indexades al volum d'ingressos del Govern que té un impacte de 621 milions de pessetes

Si analitzem detalladament aquests dos conceptes pressupostaris, veiem que el dèficit ens ve imposat per dos lleis: l'una votada en el si del Consell General, com és la Llei qualificada de transferències als Comuns que s'indica en la Constitució, i l'altra, l'emissió del deute públic, conseqüència de la gestió econòmica d'anteriors governs. Així doncs, tan sols aquests dos conceptes representen el 81% del dèficit pressupostat, i si els poguéssim corregir equivaldria a la presentació d'un dèficit per a l'exercici de 1997 de tan sols en 292 milions de pessetes, el que demostra l'esforç que estem realitzant de contenció de la despesa pública. Doncs, si eliminem els dos conceptes esmentats anteriorment, l'augment de la despesa pública és del 7% , inferior a l'augment d'ingressos que és del 8%. I també potser cal recordar que sí que és veritat que hi ha un augment de personal de l'11%, però, aquest augment, de què parlaré a continuació, si el comparem amb anys anteriors -encara que l'oposició sempre pensi que anys anteriors sempre són millors, segurament...- mireu, deixaré de fer-ho perquè em sembla que, amb els temes de les inversions ja ha quedat clar i encara seria més fort amb el tema de la contenció de les despeses.

Si analitzem més detalladament el pressupost de 1997 i començant per les despeses de funcionament, podem assenyalar:

- les despeses de personal, el que deia abans, augmenten en un 11%. Aquest augment és un capítol en què creiem, senyories, que s'està realitzant un gran esforç de contenció i control; es deu a l'augment del cost de la vida que fa augmentar any darrere any el cost del personal de l'Administració general i podem quantificar el seu efecte global en un 6%. La resta esdevé conseqüència de les necessitats de personal per cobrir, sobretot, els serveis de caire social que garanteix l'Estat; els increments més importants són els destinats a l'educació i a la seguretat ciutadana, dos dels actius que crec d'obligat compliment i manteniment. I això, Sr. Bartumeu, es farà perquè, des que la Sra. Carme Sala és la ministra d'Educació, això es fa dins

la transparència més absoluta i en cap cas nosaltres podem ficar l'educació en un sistema de clientelisme.

- les transferències corrents es mantenen al mateix nivell. El capítol de transferències corrents disminueix respecte a l'exercici anterior atesos els criteris de control introduïts en aquests dos darrers exercicis i d'acord amb l'article 21, Règim de concessió de transferències, de la Llei del pressupost, que introdueix més mesures de control de la despesa pública.

Quant a les despeses d'inversió:

La quantitat que destina el pressupost de l'Estat per a la inversió pública, recordem que augmenta en referència a l'última gestió pressupostària de l'oposició en més d'un 40%, i també augmenta respecte a l'exercici anterior de més 1.686 milions de pessetes. A part de totes les infraestructures de transport terrestre, de medi ambient, infraestructures escolars, hem de ressaltar el rescat a la Caixa Andorrana de Seguretat Social, de l'Hospital Nostra Senyora de Meritxell, que servirà per clarificar les relacions entre els diferents organismes que intervenen en la seva gestió, a més d'ésser una important aportació per a les arques del fons de vellesa de la CASS, la qual cosa augmentarà la garantia de veure recompensada, a nivell de jubilació, la contribució dels ciutadans en el manteniment de les estructures socials del país, estructures socials que volem mantenir i potenciar.

En definitiva, el pressupost que avui presentem, creiem que és un pressupost equilibrat i el més adequat que es pot presentar.

Pressupost equilibrat perquè, com molt bé saben vostès, el pressupost és una previsió, tot i que la nostra esperança i convenciment és que realitzarem la majoria de les inversions, la qual cosa suposaria doblar el nivell d'inversions de les realitzades en alguns anys anteriors, ja que, de totes maneres, l'experiència ens marca en aquesta última dècada, que mai s'ha executat més enllà del 65% de les inversions pressupostades. En aquest sentit, sabem i volem assenyalar l'important esforç de racionalització que s'està duent a terme per poder executar un bon pressupost d'inversions, tot continuant amb la contenció de la despesa en la presentació dels pressupostos, i també en l'execució pressupostària des del Ministeri de Finances.

Cal recordar que l'exercici 1995 es presentà amb un superàvit en la liquidació de comptes de 18 milions de pessetes i que l'exercici 1996 es presentà amb un superàvit de més de 730 milions de pessetes.

Entendran, doncs, Molt Il·lustres Senyories, la política lliberal d'augment, de forma significativa any darrere any, de les inversions d'una part, i d'altra

part, de la contenció de la despesa i de l'eixugament de l'endeutament de l'Estat de més de 1.000 milions de pessetes des que tenim la responsabilitat dels afers de l'Estat. I sabedors de la continuació en aquest pressupost, aquesta política no pot deixar dubtes del que serà el nostre vot.

Sr. Vicenç Mateu, el nostre vot serà un no, però serà un no a les esmenes.

Moltes gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Després de les intervencions dels Grups Parlamentaris, passo la paraula al Sr. Cap de Govern.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies, Sr. Síndic.

Pel que fa a l'explicació donada a l'esmena a la totalitat, presentada per l'Agrupament Nacional Democràtic, el Sr. Ladislau Baró, ell mateix ha reconegut que ha reproduït llargament el contingut de la seva intervenció, crec al desembre del 95, i ho ha atribuït al fet que pensava que el pressupost que nosaltres hem presentat s'assembla molt al que llavors ell també va discutir. El que passa és que no és ben bé així, és útil i és legítim, a vegades, que s'utilitzin expressions anteriorment dites per repetir-les, però crec que s'han de puntualitzar certes coses.

Quan es parla de poca varietat impositiva, que és una constant que sentim a les afirmacions dels grups de l'oposició actualment -i fa temps- també s'ha de dir que aquesta legislatura, estroncada i escapçada, no per voluntat nostra, i tornada a començar després de les eleccions, no va donar temps a preparar totes les lleis que es podia en aquest aspecte. Però els dos anys o els tres anys, fins i tot de la legislatura anterior, sí que permetien, al que era la majoria, d'haver presentat iniciatives legislatives, amb allò que insisteixen tant a dir que ha de ser aquesta diversificació impositiva que no han vist mai en aquestes taules.

Nosaltres hem marcat una política, l'hem marcat i l'hem presentat als electors i ens ha estat reconeguda com a bona, i aquesta política és la que seguirem fent. És a dir, que "qui dia passa, any empeny", com a vegades es diu aquí, però és clar, els electors ens permeten empènyer uns quants anys, si podem, i em sembla que empènyer vol dir tirar endavant, i és el que estem fent.

Per tant, de solucions com altres vies impositives n'hi ha, i també les anunciem en el nostre programa, i sobretot en el programa d'investidura que es va aprovar en aquesta Cambra. En aquest programa d'investidura

en parlem, i a més a més van en una línia que avui dia s'ha demostrat que és la correcta. Perquè, avui dia, el problema dels països que tenen gran imposició directa, sobretot sobre persones i empreses, és que surten del control fàcilment de l'Estat; aquesta facilitat per sortir del control està augmentant moltíssim, i la gran preocupació avui dia dels estats amb una excessiva imposició directa és que per les vies del treball a distància, del treball a casa, etc., es fa molt difícil l'equitat distributiva dels impostos. I tots els estudis actuals tendeixen a dir que la millor possibilitat perquè hi hagi una equitat encara passa pels impostos en el consum, que són la base que Andorra ha tingut sempre, la de les taxes d'ingressos de l'Estat, i també alguns impostos sobre béns que no poden ser fàcilment evadits, com és evidentment la transacció d'immobles, etc. Tot això està al nostre programa; per tant, no ens desviem ni un pèl del programa pel qual els nostres electors ens van donar la confiança, perquè ens la van donar, els electors, durant el temps que podem estar aquí, al Consell.

De defectes de l'anterior pressupost n'ha citat alguns, però, en fi, l'equilibri no crec que sigui un defecte, no? I el dèficit d'infraestructures, tan repetidament citat: bé, s'ha de dir que déu n'hi do el que s'ha invertit, ja ho ha dit el Conseller Sr. Martí, que les il·lusions per fer inversions poden ser molt grans però la realitat és cruel i dura, les xifres d'inversió són les que són. L'any 90 va ser un any de molta inversió, hi havia projectes fets, hi havia obres en curs, i es va invertir, es van pressupostar 11.000 milions i se'n va executar un 69%. Però els altres anys, molt més realistament, l'any següent el 91 es van pressupostar uns 6.000 milions i se'n va executar un 40%; el 92, 8.000 milions, execució un 64%. Això s'ha de dir, i ha anat així, més o menys, amb una línia bastant constant. Els pressupostos que han gestionat els lliberals: l'any 95, de 9.700 milions, se'n va gestionar un 68% a la liquidació, i el 96, de 9.100 se'n va liquidar un 60%, i una manca de més liquidació era un excessiu optimisme a l'hora de programar obres.

El que hem fet aquest any és realment programar les obres, tot i que estem en una legislatura escapçada i començada molt tard, amb el realisme que impera, és a dir, amb el realisme obligatori per tal que les obres no siguin, això sí, "fer volar coloms", que es puguin fer les obres que tinguem pressupostades, que tinguem projectades, i de les quals tinguem, en els casos que sigui necessària, la conformitat dels propietaris, les expropiacions fetes en el cas de disconformitat.

Això és el que s'ha intentat aquest any, i jo crec que la liquidació del pressupost d'aquest any, quant a obres serà la més realista que s'ha fet mai, i no serà

més baixa; al contrari, serà més alta que cap dels anys anteriors.

A partir d'aquí, sobre el tema de la Llei de finances, de què els dos grups de l'oposició, formada per tres partits polítics, han parlat repetidament, no es tracta de cap manera... -i val aquesta reflexió per totes les que han fet vostès- quan es parla d'una diferent forma d'atribuir les possibilitats de canvi de crèdits, d'un costat a l'altre,... no és de cap manera el que s'ha sentit en alguna ràdio, dient que es podia fer el que es volia: estem marcats sempre pel que la Llei ja conté, des de fa molt temps, que és un 5% de disposició lliure d'aquella manera; no ha estat mai lliure. L'única cosa que hem fet i que creiem que és molt raonable, i que els altres anys no va ser pas rebut per les esmenes parcials que es podien haver fet, és que si, per necessitats de l'Administració, a partir de la creació de nous serveis, per exemple, com va ser la creació de la televisió i la creació del Registre Civil, s'ha de disposar de crèdits que no estaven pressupostats; el que fins ara només es podia fer era treure els diners, suposant que el Consell General no acceptés el crèdit extraordinari, amb endeutament, i s'havien d'anar a buscar aquests diners a altres partides pressupostàries, d'un lloc determinat sempre, és a dir d'ordenament del territori. Del que es tracta ara és que es vagin a buscar les partides pressupostàries en els llocs on se sap que la dificultat per fer aquella inversió no perjudicarà la possible inversió. Aquesta és la realitat d'això que s'ha dit, que era un menysteniment del paper Consell General. No és gens així, perquè el Consell General, en tot cas, ha de debatre crèdits extraordinaris cada vegada que es puguin plantejar, i no és voluntat, mai, de cap Govern de presentar-ne excessivament. El que passa és que a vegades les coses obliguen a fer-ho, i la força de les coses és més tossuda, a vegades, que les previsions fetes mig any abans o un any abans.

Voldria afegir, llavors, pel que ha dit el Sr. Vicenç Mateu, que és molt lògic que vostès no vulguin votar el pressupost, i ja li ha contestat el Sr. Antoni Martí dient que no l'ha convençut perquè votin positivament l'esmena, votaran que no a l'esmena, el Grup Lliberal d'aquest Consell General. El que passa és que el fet que digui vostè que no reflecteix el programa lliberal, aquí... és clar, l'anàlisi política la fa sota la seva òptica i sota la seva interpretació, i oblida, voluntàriament oblida, com és lògic, que hem posat en marxa uns Estudis Virtuals, que hem posat en marxa Internet -això el Govern anterior- que estem treballant per acabar el tema de les societats de tipus C, que hem posat en marxa l'aprenentatge d'empresa, que, en fi, no cal a vegades fer grans pressupostos en segons quines coses per

tenir resultats en coses positives per a la societat andorrana. I això no s'ha d'oblidar. Per tant, aquesta esperança d'un inici, que vostès han citat, seguida d'una possible grisor que ara cita, en fi, la grisor potser en algunes executives, però no pas en la nostra. Nosaltres intentarem treballar tal com el Parlament ens ha encomanat, i el poble ens va encomanar en el moment de les eleccions.

Pel que fa a les explicacions del Sr. Bartumeu, és clar, ell ha insistit que programa de l'obra pública hauria de ser molt més ambiciós, i ho repeteixo, el programa de l'obra pública d'aquest any és fiable, no és fictici. Pel que fa al túnel d'Envalira, n'ha parlat vostè, jo li aclareixo que la voluntat nostra i l'obligació, tal com són els procediments en aquests temes, la nostra obligació és arribar a decidir des del Govern quina de les quatre opcions presentades és la que s'adiu a la que creiem que s'ha de fer, i quina és la que ha guanyat l'adjudicació. I quan això sigui fet, presentar un plurianual, perquè aquest Consell General pugui debatre l'import que s'haurà de destinar per a la construcció del túnel. Això posant-ho en un pressupost, potser m'haguessin acusat, vostès, que volia fer passar el túnel en un pressupost quan en realitat creiem que és un tema que cada vegada que s'ha discutit aquí, s'ha discutit com a tema únic, no? Em sembla que és millor que es faci així, i així es farà. Es portarà en aquesta Cambra la discussió dels plurianuals necessaris per cobrir l'obra, sense trasbalsos i sense canvis d'orientació en el cas que n'hi pogués haver.

A partir d'aquí ha criticat que ens gastem 117 milions en l'arranjament de ministeris dient que són despatxos nous. Vostè sap que no són nous, tenen deu anys, però de totes maneres la forma en què es fa la remodelació està destinada, com es va fer amb la Seguretat Social fa poc, a augmentar molt la superfície útil. La superfície útil de l'edifici del Govern fet en una època en què el creixement de l'Administració encara no havia començat a ser tan gran, no permet avui dia treballar en bones condicions a molts dels que hi treballen. I la nostra finalitat encomanada per aquest Consell General, com cada any, és reduir els lloguers, és augmentar la utilitat de les propietats públiques, dels edificis propis, i el Govern és el primer edifici administratiu que tenim, el més important, no és aquell què hi ha més gent però és allà on s'hi pot encabir més gent de la que està, a vegades, dispersada en altres llocs.

Això ho hem fet també amb altres edificis públics, hem procurat optimitzar, i estem procurant optimitzar la distribució de les persones amb la millor manera de treballar, en dos sentits, que la gent treballi bé i, a més a més, que el ciutadà no s'hagi de desplaçar indegudament a diferents llocs. És a dir,

que farem una concentració de serveis a dins de l'edifici administratiu principal, dels ministeris entre els quals hi ha una interrelació, perquè quan un ciutadà va per una cosa d'Indústria, a vegades ha d'anar a Ordenament del Territori. Per això, ja no vam permetre que Ordenament del Territori marxés de l'edifici administratiu principal, fa dos anys, i per això mantindrem els ministeris amb una cohesió, perquè crec que això és una facilitat per al ciutadà.

Pel que fa a la Cambra de Comerç, li he de dir que, si bé el pressupost que presentava la Cambra de Comerç era de més de 130 milions i el que presentem no és tan elevat, amb les recaptacions d'aquest any, que recuperarem a través d'una eficàcia més gran de recaptacions anteriors, la Cambra de Comerç disposarà de 80 milions de pessetes, com a mínim aquest any. A més a més, també hem convingut que alguns dels projectes que tenia la Cambra de Comerç pressupostats no calia que fossin assumits per la Cambra de Comerç, com per exemple participar als Estudis Virtuals. No té cap sentit que la Cambra de Comerç, a través de la subvenció pública, subvencioni una entitat que ha creat el Govern. És un manera de fer que podia ser aquesta o l'altra, però no hi haurà cap mancança de pressupost a la Cambra de Comerç.

Pel que fa a la doble imposició, s'hi estarà treballant, potser quan s'hauran fet els convenis, es dirà que és una idea de vostès i que nosaltres l'hem aprofitat. Tant de bo sigui així, malgrat que fos així, doncs, endavant, i serà bona. I repeteixo, buidar de contingut la Llei de pressupost per la modificació que s'ha fet no és veritat; quan vostè cita els tornajournals, que diu, pels 96 empleats que hem d'agafar aquest any, les 95 o 96 persones, no sé què vol dir, però el que no és veritat és que més de la meitat no siguin el que són, més de la meitat són de l'Escola Andorrana, i entre l'Escola Andorrana i seguretat, és a dir policia i centre de detenció, són 74 persones, 74 contractacions. Vostè sap, tant o més que jo, que difícilment una estructura creixent, com l'Escola Andorrana i que va creixent, i tant de bo creixi, es pot frenar des del punt de vista de personal. I també amb seguretat i amb centre de detenció és difícil de frenar. Per tant, el creixement real de l'Administració per a coses de fora d'aquests dos grans capítols és molt petit, és realment mínim.

I jo no comentaré les paraules d'Antoni Martí perquè coincideixo, com és lògic, plenament amb el que ha dit, i constato que si la Sra. Susagna Arasanz no volgués ser ministra, tenim un possible ministre de Finances, tot i estant a les files del Consell. Que déu n'hi do que bé que explica els números. Em fa l'efecte que hi ha molt a dir sobre coses puntuals, és a dir, sobre alguns dels punts concrets que -no sé si

vostè Sr. Martí-, sobre el que es podria dir en alguns temes, però potser cansaríem aquesta Cambra al entrar molt en detall.

El que sí que vull dir és que tenim un encàrrec, tenim un encàrrec polític, per part dels electors, per fer un pressupost i per executar-lo. De variables n'hi ha sempre; una d'elles, i no és una excusa, segur que no és una excusa, és haver començat la legislatura després d'unes eleccions el mes de febrer, i després de posar en marxa un Govern. Jo els cito al debat d'orientació política del Govern, que per imperatiu legal hem de fer cada any, perquè allà podran debatre, fins i tot molt més, les orientacions del pressupost i de la política general del Govern i del Grup Lliberal.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Bé, doncs, els grups volen tornar a intervindre?

Sr. Ladislau Baró, per l'Agrupament Nacional Democràtic.

El M. I. Sr. Ladislau Baró:

Sí, gràcies, Sr. Síndic.

Bé, hem après algunes coses a partir de la intervenció del Sr. Toni Martí i del Sr. Forné. Hem après finalment que tot i que deien que el model de país, el projecte de país, doncs, era una frivolitat, i que a vostès no els agrada parlar d'això, el Sr. Toni Martí ha confessat que sí, que en tenien un, i que era el que reflectia aquest pressupost. Evidentment és el que ens temíem, en tenen un de model de país, molt especial. A vostès no els agrada la programació, a vostès no els agrada anticipar els problemes, a vostès no els agrada tenir un pla d'etapes en matèria d'inversions, a vostès els agrada que els problemes crònics de les finances públiques es vagin allargant. Bé, ens temíem, pel rastre d'algunes de les seves actuacions, que el seu model de país era aquest, però, bé, en tot cas avui ens ho han confirmat.

Sr. Forné, vostè vencerà aquesta votació, vostè vencerà la votació del pressupost, però en tot cas no ens convencerà. No ens convencerà perquè els arguments que ens ha donat, tant pel que fa referència al Projecte articulat de llei de pressupost, com pel que fa referència als altres plantejaments que aquí ha citat, vostè ha negat que hi hagués poca varietat impositiva amb l'estructura d'ingressos que vostès presenten, quan és evident que la taxa de mercaderies representa un percentatge altíssim d'aquesta estructura impositiva, i això fa que qualsevol modificació que hi pugui haver dins l'activitat econòmica recolzada en aquest sector,

pugui afectar de forma molt dràstica les nostres finances públiques. És cert que aquest és un problema que arrosseguem des de fa anys, però, en tot cas, no el solucionarà negant les argumentacions que des de l'Agrupament Nacional Democràtic li hem fet, i que fa temps que li fem, dient que cal posar l'èmfasi en la diversificació de l'estructura d'ingressos.

D'altra banda, vostè diu que les modificacions que ha introduït en l'articulat de la Llei del pressupost no tenen importància; nosaltres sí que pensem que en tenen, perquè donen un marge de maniobra molt ampli al Govern a l'hora d'executar el pressupost i dificulten de forma molt clara la feina de la Comissió Legislativa de Finances i de tot el Parlament a l'hora de seguir i de controlar l'acció del Govern. I a més a més -a més a més, a més a més-, vostè, Sr. Forné, no sabem si repetirà això en aquesta legislatura, però en l'anterior sí que tenia una gran facilitat per presentar crèdits extraordinaris, amb la qual cosa fa que avui, que estem plantejant aquí la votació del pressupost, doncs, bé, segurament hem de ser tots conscients que estem treballant amb un document parcial, perquè algunes de les possibles despeses que el Govern vulgui tirar endavant, segurament ens aniran arribant empaquetades, més endavant, fet que potser -no ho sé- em fa pensar que l'exercici d'avui, en tot cas, resulta un pèl incomplet.

Bé, com dèiem, vencerà en la votació, venceran per la fidelitat i per l'estabilitat de l'ampli Grup Lliberal, que li dona suport, però en tot cas, a nosaltres no ens convencerà. El Sr. Toni Martí ens ha remarcat els objectius que la memòria del pressupost explicita com a propis i que el Sr. Toni Martí també ha fet seus, i per tant, de tot el Grup Lliberal: objectius d'eficàcia, de transparència, de recolzament dels sectors productius. Evidentment, nosaltres també estem d'acord en això, però el que passa és que vostès, a part de fer la memòria del pressupost i de dir-ho aquí, han fet el pressupost. I en tot cas, aquests objectius no queden traduïts de forma pressupostària en cap cas, o en cap cas de forma clara. Entenem, nosaltres, que és una declaració retòrica molt maca la que vostès formulen, un acte de voluntarisme molt agradable, però, en tot cas, que queda diluïda pel fet que a vostès ni els agrada programar, ni els interessa pel que sembla -pel que sembla- que Andorra tingui una política d'inversions més decidida i més clara.

Hi ha un altre tema que també cansa una mica, cansa una mica de sentir, que és el que fa referència a l'origen del deute públic. Miri, a mi la veritat, no em ve de gust parlar d'història, però, bé, ho farem una mica. Segurament, el deute públic, que té unes causes estructurals del nostre sistema d'ingressos,

s'origina, doncs, molt abans que el Govern de l'AND, del 94, fes el seu projecte de pressupost. Fins i tot s'origina molt abans de l'any 90; s'origina al llarg dels anys 80. Les conseqüències estructurals que el provoquen, Sra. Ministra, s'originen molt abans. I en aquest sentit, hauríem de ser una mica escrupolosos, fer una anàlisi de la nostra estructura fiscal, que nosaltres hem dit a vegades que és obsoleta, i que ho és des de fa ja uns quants anys, i seria bo que no féssim servir aquest tema per passar-nos-el com a eina o patata calenta per mirar de desgastar-nos políticament els uns als altres.

Miri, a mi el que m'interessa avui és considerar que vostès ja fa tres anys que estan al Govern, i que el tema del dèficit públic continua sent igual de preocupant. I l'any passat, quan debatíem el pressupost del 96 -el Sr. Forné s'ha referit que l'havia citat, aquell debat- doncs, els dèiem que ens trobàvem en un equilibri que vostès van vendre com una gran victòria política, amb equilibri conjuntural, i de fet, els fets, que són tossuts, Sr. Forné, que són tossuts, doncs, ens han demostrat que així és, perquè una simple variació del tipus d'interès ha provocat que aquell magnífic equilibri pressupostari que teníem l'any passat, aquest any ja no sigui tan magnífic.

Per tant, amb el tema de veure quan s'origina el deute públic, jo miraria que no caiguéssim tots plegats a fer-lo servir com una pedra, que ens anem tirant els uns als altres, que sapiguem que el deute públic, aquí, té unes causes estructurals força profundes, i que el que cal fer és prendre les mesures legislatives per solucionar-lo. I no n'hi ha prou que fem una memòria del pressupost molt lluïda i que, després, no tirem endavant una agenda legislativa que permeti encarar això.

És cert, en l'anterior legislatura es va fer un pas aprovant la Llei de bases d'ordenament del sistema tributari. El que demanem és que aquest pas tingui continuïtat en aquesta legislatura, i per això els demanem que ja que no ha sigut abans del debat del pressupost, que, com a mínim -els hem demanat abans, com a mínim-, durant el primer any de legislatura, puguem tenir una determinada projecció i una determinada agenda de quines mesures es pensen tirar endavant en aquesta matèria de les finances públiques.

Gràcies, Sr. Síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Vicenç Mateu, pel Grup Mixt, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies, Sr. Síndic.

Bé, en primer lloc em voldria referir, breument, al Conseller Sr. Antoni Martí. Miri, primer lamento no haver-los convençut. Segon, tenia el dubte, i vostè me l'ha aclarit, de si aquest era el pressupost, o no, de la Unió Lliberal. Vostè diu que sí. Per tant, doncs, ja no tenim cap dubte que realment el que vostès defensaven al programa volia dir, doncs, el que ara es tradueix en xifres. Ara sabem exactament el significat de les seves paraules.

En segon lloc, o en tercer lloc, vostè fa una referència a l'eficàcia de la ministra de Finances. Escolti, jo no en dubto pas de la seva l'eficàcia; de totes formes, jo preferiria discutir d'idees i de projectes i no de persones. Dic això, perquè vostè, a vegades, crec que confon les persones amb els projectes i les idees. Em recordo aquí d'un debat que ja vam tenir sobre la solidaritat, on vostè es va declarar molt solidari a nivell personal; va dir que el Sr. Forné, a nivell personal, també ho era. Però és clar, aquí no estem parlant d'afeccions personals, gairebé diria jo ni de qüestions personals, sinó d'idees i de projectes i, en tot cas, nosaltres centrarem els debats sobre les idees i els projectes, i no sobre les persones. I en tercer lloc, miri, ja de tota la seva intervenció, lamento constatar que em dóna la sensació, i em sembla que no és únicament en aquest cas, que vostè hi posa bona voluntat, i potser té bona voluntat, no en dubto pas, però crec que confon el que són els seus desitjos i la seva bona voluntat amb el que són les realitzacions efectives.

Pel que fa al que vostè, Sr. Forné, doncs ha dit, bé, jo no vull entrar aquí ara a discutir, però em sembla que és un debat molt ampli que potser algun dia s'haurà de fer, respecte quin tipus d'imposició és més equitatiu, que tampoc crec que es pugui dir així, doncs, alegrement, que l'impost sobre el consum és més equitatiu que no una imposició directa, no? En fi, hi ha gent que en sap més que nosaltres i podria passar-se molt de temps discutint sobre això, i en tot cas, a mi em queden dubtes que realment sigui com vostè ho diu, dubtes fonamentats.

En segon lloc, escolti, no m'acusi de citar parcialment el seu programa; evidentment, el cito parcialment, però, escolti, vostè em contesta dient que també han posat en marxa els Estudis Virtuals, Internet, l'aprenentatge a l'empresa. Gràcies a això, m'ha fet recordar d'una cosa que se m'havia passat una mica per alt, que és aquesta mena de prospecte, o no sé com qualificar-ho, de butlletí que han fet arribar a tots els ciutadans i que es titula dos anys de feina. És clar, escolti, Sr. Forné, això sí que és citar parcialment les coses, perquè d'aquells dos anys de

feina, ho dic, per exemple, vostè ha citat l'aprenentatge a l'empresa, em sembla que no només els nostre grup, però tots els grups que hi ha representats a la Cambra va fer, doncs, perquè aquest fos un projecte que fos realitat, i com aquest projecte, jo diria, doncs, alguns altres, no?

Aleshores, és clar, no m'acusi de citar parcialment, perquè aquesta mateixa acusació, doncs, em sembla que es gira de seguida contra vostè mateix. Jo crec que tots els grups de la Cambra, no només nosaltres, tenim molt a veure, o alguna cosa a veure amb el conjunt de realitzacions que vostès, doncs, es van atribuir en aquell butlletí.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Jaume Bartumeu, també pel Grup Mixt, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies, Sr. Síndic.

En primer lloc, al Sr. President del Grup Lliberal li hauria de dir que a mi em sembla que potser ja n'hi ha prou de cada vegada tirar la moviola enrere i anar a mirar de l'any 90 cap aquí a veure que ha passat.

Jo entenc que a determinats sectors polítics els duri encara un cert trauma de la dinàmica política que es va generar l'any 90, i que va portar a l'adopció de la Constitució i a un relleu institucional del nostre país.

Però és clar, aquí ens estem portant a una situació, sempre mirant enrere, com deia Ladislau Baró, que arribarem a una situació més pròpia del seu fill i el meu quan juguen al pati de l'escola, que no de nosaltres dos aquí al Consell General, perquè sembla que, quan l'oposició gosem plantejar alguna crítica, sempre se'ns diu, "és que tu més". Clar, això, entenem que no és propi d'un debat parlamentari.

En tot cas, l'any 91, per a la seva informació, no hi va haver pressupost; per tant, aquestes xifres que tan brillantment li han preparat a vostè des del Ministeri de Finances, s'han de matisar, Sr. Cap de Govern, també n'ha parlat, no hi havia pressupost. I aquí té vostè, dins del seu grup polític, tres actuals ministres que aleshores eren Consellers d'aquesta sala i que van fer el que políticament van creure que havien de fer perquè no hi hagués pressupost. Per tant, el que executés, bonament o malament, el Govern en el qual alguns dels que seiem aquí participàvem l'any 91, es va fer sense pressupost utilitzant els plurianuals al servei el país. Però jo no penso basar,

doncs, aquesta legislatura en el que vam fer de probablement millor, i en algunes coses potser equivocadament del que s'hagi fet ara; em sembla que ho hauríem de deixar estar.

El deute públic, també se li ha dit aquí, la ministra ha desaprovat el deute públic, no el vam crear, no el vam inventar l'any 90 ni l'any 91. L'any 90 i l'any 91, vam estar pagant l'obra olímpica que s'havia començat a preparar l'any 88 i 89, amb el Govern Pintat. Aquesta és la realitat, aquests són els números, i la Sra. ministra de Finances ho sap perfectament. Per tant, insisteixo, estic segur que als ciutadans això els preocupa relativament poc. Però és clar, si hem de parlar de les coses, parlem-ne clarament, els documents hi són, aquí al Consell General i al Govern. Nosaltres ens vam passar dos anys pagant una obra olímpica que, com que era una qüestió d'Estat, doncs la vam acabar de pagar. I això, va generar un dèficit que, clar, surt als resultats 90 i 91; sí Senyor, però, clar, no pretengui que això ho va generar el Govern de l'any 90, perquè no és així.

Al Sr. Forné, li he d'agrair els seus aclariments sobre el túnel d'Envalira i sobre la Cambra de Comerç; em sembla, doncs, que estem d'acord. Sobre el tema del personal també estem d'acord; no voldria que de la seva contesta, doncs, es deduís que jo no estava d'acord amb el que vostè ha dit. És a dir, a nosaltres ens sembla bé que es mantinguin i es consolidin aquests serveis públics, escola pública, policia, bombers; el que li volia dir, i segurament m'he expressat malament, és que, pel que fa a la diferència d'aquestes altres contractacions, nosaltres estàvem convençuts que amb el seu plantejament polític s'hauria intentat fer una reconversió interior de l'edifici administratiu -que sé que és difícil- que hagués anat més allà de canviar de pis els directors d'Indústria i de Serveis Públics, que es pràcticament el que han fet. Jo crec que s'havia de remoure una mica més l'edifici i, probablement, es podia trobar noves situacions sense necessitar més contractacions. Puc estar equivocat, però aquest és el meu criteri.

I per acabar, els crèdits extraordinaris, és clar, en això sí que no estem d'acord. Ja li ha dit el Ladislau Baró, ja li ha dit el Vicenç Mateu, vostè el que ens està dient, molt més ben explicat del que ens havíem explicat nosaltres, és que amb la hipòtesi que aquí, el Consell General no voti un crèdit extraordinari, vostè considera que ha de poder fer el que cregui amb una obra, malgrat que el Consell General li hagi votat que no. I això va més enllà del 5%, perquè per al 5% no hi ha cap problema. A més, aquí estem discutint una hipòtesi d'escola, és una hipòtesi de laboratori perquè amb la fermesa del seu Grup, el que va passar l'any passat no tornarà a passar durant aquesta legislatura,

motiu de més perquè s'entengui que no hi ha cap voluntat tàctica, per part dels tres partits de l'oposició, de voler jugar aquí que potser li dividirem, a vostè, els grups que li donen suport, perquè no els hi dividirem. I a partir d'aquí ha d'entendre que el nostre és un plantejament, doncs, polític i de lectura institucional, i que no hi estem d'acord, però no és un altre plantejament que aquest.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Antoni Martí, pel Grup Lliberal, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Antoni Martí:

Sí, gràcies, Sr. Síndic.

Podia estar d'acord amb les intervencions que hi ha hagut, dels Srs. Ladislau Baró, Jaume Bartumeu i Vicenç Mateu. És veritat que sempre s'ha dit que comparar és odiós; de la mateixa manera, nosaltres tenim el legítim dret de defensar el que és la nostra gestió. I nosaltres ho defensem, no per comparar xifres que nosaltres entenem més dolentes dels anteriors governs, però també hauríeu d'estar d'acord que sí que hi ha un punt d'inflexió i, segurament, és conseqüència d'una gestió legislativa que tothom ha de compartir, en bona part.

És a dir, les noves fonts de recaptament d'ingressos no s'han votat, únicament, des de les files lliberals. Però el que sí que és veritat és que la dinàmica s'ha invertit, i s'ha invertit des de la liquidació de comptes de l'any 1995, en els quals per primera vegada, hi ha aquest punt d'inflexió, i amb 18 milions de superàvit. I a nosaltres ens sembla legítim que ho diguem, quan també, des de l'oposició, se'ns diu que no fem contenció de la despesa, simplement comparem que, evidentment, tant de bo poguéssim tenir percentatges de contenció de la despesa menors, però que, en definitiva, s'estan fent esforços i que són, en tot cas, percentualment inferiors amb algunes altres gestions d'abans.

De la mateixa manera que vostès, legítimament fent la seva acció d'oposició, ens diuen que no fem una bona contenció de la despesa, nosaltres el que sí que els volem demostrar, i ho demostrarem amb números a la mà, que s'està mirant de fer-ho. I quan després es parla és que hi ha poca inversió, a mi em sembla que han de reconèixer que també és legítim que diguem que tant de bo poguéssim executar més del que executem, és a dir, quan nosaltres pressupostem X milions d'inversions, ens agradaria acabar la liquidació amb el 100% realitzat. Per tant, tots hem tingut la nostra part de pecats des del punt de vista

que, segurament, hem pressupostat malament, però aquí tots.

Però el que nosaltres diem és que nosaltres estem fent el mateix nivell d'inversió, segurament, que anys anteriors. En això Sr. Bartumeu, sí que estic d'acord que l'any 91 hi va haver dificultats pressupostàries, però també ha de reconèixer que nosaltres estem invertint tant com els anys anteriors, però amb una cosa afegida: és que nosaltres estem eixugant endeutament, i vostès en generaven.

I això també s'ha de dir així, i en fi, no ho diu el Sr. Toni Martí, President del Grup Parlamentari Lliberal, això ho diuen els comptes, i em sembla que ningú ha d'esquinçar-se les vestidures des del punt de vista que nosaltres defensem la nostra gestió dels dos últims anys, i si aquesta l'hem de fer comparant, no és des d'un punt de vista despectiu, perquè, evidentment, cada gestió econòmica s'ha de situar en el context del moment, no?

En tot cas, és difícil fer història perquè els condicionants que hi podia haver al principi del 91 segurament són diferents dels condicionants que hi han hagut al 95, o dels condicionants que tenim de majoria avui dia.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Cap de Govern, vol tornar a intervenir ...?

Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies, Sr. Síndic.

Molt breument, per referir-me al que ha dit el Sr. Vicenç Mateu, en el sentit que, de projectes fets durant la legislatura escapçada i ambdós presidències de Govern diferents, se'n van fer molts. Certament, se'n van fer amb el suport de la majoria del Consell, de la unanimitat del Consell, en molts casos, i entre altres coses, l'aprovació, gràcies a l'abstenció d'IDN, en el cas del pressupost del 96. Totes aquestes realitats no les voldria, de cap manera, amagar-les, això segur que no i demostren que, d'aquesta Cambra, els que hi són i els que ja hi eren, treballaven per a Andorra d'una manera o altra.

Nosaltres el que hem fet és tirar-ho endavant. Ara, el que no s'ha d'amagar és que quan el Consell General ha aprovat i ha donat per bons projectes i realitzacions preparades des del Govern no ha fet res més que acceptar una cosa ben feta, com les diferents realitzacions que he citat abans, que no vénen fetes solament pels ministres que tinc ara ni els d'abans, sinó des de la pròpia Administració. Són

projectes preparats des de l'Administració andorrana que han arribat a bons resultats en els casos que he citat, iestic segur que seran molt més els que arribaran.

Pel que fa a la moviola que ha citat el Sr. Bartumeu, és veritat, potser sí que ja està bé que ens n'anem a tirar enrere cada vegada. Però, és clar, si uns en parlen, nosaltres no em pas de callar. O en parlem tots, o no en parla mai més ningú d'aquests temes.

El que hem de fer és intentar resoldre'ls, resoldre el tema del dèficit que s'arrossega, el dèficit crònic, com ha dit el Sr. Ladislau Baró, i també l'estructura crònica de falta d'adequació a l'equitat dels ingressos de l'Estat. En això, hi estem treballant, i seguirem treballant-hi amb la majoria que ens dona suport, i probablement en alguns casos, i així ho espero, també amb el vot d'alguns de l'oposició, alguns de vostès.

Gràcies, Sr. Síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció per part dels grups ...?

Bé, doncs, si no hi ha cap més intervenció, dono el debat per acabat.

Passarem, doncs, a la votació conjunta de les dos esmenes. Recordo que la votació és a l'esmena i no al pressupost. Sí és sí a l'esmena i, doncs, retorn del Projecte de llei del pressupost general al Govern. No és no a l'esmena i, doncs, acceptació del Projecte de llei del pressupost general per a 1997, en vot de totalitat.

Passem, doncs, a la votació, Sr. Secretari, si us plau.

El Sr. Secretari General:

M.I. Sr. Miquel Alís Font : Sí

M.I. Sr. Miquel Àlvarez Marfany : No

M.I. Sr. Guillem Areny Argelich : No

M.I. Sr. Francesc Areny Casal : No

M.I. Sr. Josep Areny Fité : No

M.I. Sr. Modest Baró Moles : No

M.I. Sr. Ladislau Baró Solà : Sí

M.I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : Sí

M.I. Sr. Francesc Bonet Casas : No

M.I. Sr. Miquel Casal Casal : No

M.I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela : Sí

M.I. Sr. Josep Dallerès Codina : Sí

M.I. Sr. Simó Duró Coma : No

M.I. Sra. Maria Rosa Ferrer Obiols : Sí

M.I. Sr. Agustí Marfany Puyoles : No

M.I. Sr. Jaume Martí Mandicó : No

M.I. Sr. Antoni Martí Petit : No

M.I. Sr. Vicenç Mateu Zamora : Sí

M.I. Sr. Francesc Mora Sagués : No

M.I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons : No

M.I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó : No

M.I. Sr. Enric Tarrado Vives : Sí

M.I. Sr. Jordi Torres Alís : Sí

M.I. Sr. Joan Verdú Marquilló : No

M.I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : Sí

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Secretari, vulgueu procedir al recompte, si us plau.

El M. I. Sr. Enric Tarrado:

15 vots, no. 10 vots, sí

El M. I. Sr. Síndic General:

Bé, doncs, a la vista dels resultats, queden desestimades les dues esmenes a la totalitat.

El pressupost passarà, doncs, a tràmit de la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost per a l'estudi de les esmenes a l'articulat que han estat presentades.

Passem, doncs, al segon punt de l'ordre del dia:

2- Examen i aprovació, si escau, de la Proposta de cessió i permuta de terrenys amb la societat "La Verda Suïssa, SA", per l'ocupació de terrenys de la seva propietat afectats per l'eixampla de la carretera general núm. 2 a la zona del Lloset d'Encamp, parròquia d'Encamp.

Hi ha algun comentari sobre aquest punt?

No s'ha presentat cap esmena. Algun comentari ...?

Bé, doncs, proposo l'aprovació per assentiment. Queda, doncs, aprovat.

S'aixeca la sessió.

(Són les 17.40h)

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 200 PTA
Subscripcions: Tel. 821234